

[Birthe Nielsen]

Danmark, og om, at det offentlige ikke vil yde en krone til nogen af de ting, der her er tale om? Det vil jeg godt bede ministeren om at svare mig på.

Aase Olesen (RV):

Jeg vil gerne respektere ministerens og formandens ønske om, at vi ikke går i detaljer med det lovforslag, som ikke er fremsat endnu, men det er jo en rimelig anledning til at give nogle signaler både til offentligheden og til regeringen om, hvad vi måtte ønske at et sådant forslag kom til at indeholde.

Ministeren opholdt sig i sit indlæg nr. 2 ved den kendsgerning, at hvis man forestillede sig, at en speciallæge går fra den offentlige sektor til den private, så vil ventelisterne i den offentlige sektor vokse. Jeg tror som sagt, det sagde jeg allerede i mit første indlæg, at det ikke er det, der er det store problem. Problemet er i og for sig det, som vi også har i dag, at offentligt ansatte læger ved siden af har en privat praksis. Jeg vil godt spørge, om ministeren ikke mener, det er korrekt, at der i dag findes flaskehalse i vores hospitalsbehandling, som skyldes, at lægerne lægger en del af deres arbejde på et andet område eller på et nærliggende område i deres egen private praksis. Jeg vil godt spørge, om ministeren allerede nu vil garantere, at han tager noget med om dette problem i sit lovforslag. Ellers er dette altså en henstilling.

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne gøre den principielle bemærkning her ved første behandling, at i samme omfang man diskuterer betalingshospitalet, synes jeg, at man skal anlægge et rent erhvervsmæssigt synspunkt. Hvis man derimod anlægger et socialt, sundhedsmæssigt, samfundsmæssigt betinget synspunkt, så er det helt givet, at der kommer andre synspunkter ind. Derfor må man nok ud fra et principielt erhvervsmæssigt synspunkt sige, at der ikke kan blive tale om tilskud, hvis de vil drive det ud fra et erhvervsmæssigt synspunkt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Tilbageførsel af underskud).

[Af Glistrup (FP) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 2. Fremsat 7/10 81).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Fremskridtsforslaget går i hovedtræk ud på, at man gennem en tilføjelse til ligningslovens § 15 giver alle skattepligtige adgang til at føre et enkelt års underskud til fradrag i de nærmest foregående års skattepligtige indkomst, i alt 5 år tilbage. Underskuddet kan efter skatteyderens frie valg fradrages i særlig eller almindelig indkomst i de foregående år. Det er tredje gang, fremskridtspartiet fremsætter et sådant forslag. Dog var der i de to tidligere forslag kun tale om tilbageførsel i to år.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, har vi tidligere en kort overgang haft en tilbageførselsregel. Den havde dog mindre anvendelsesområder og var mere begrænset end dette forslag.

Fremskridtsforslaget tager sigte på, at der skal foretages det, man kunne kalde en indkomstudjævning bagud. Der eksisterer som bekendt allerede en fremførselsadgang for underskud de næste 5 år. Også andre gældende skatteregler giver mulighed for at udjævne indkomsterne i et vist omfang. Det kan ske igennem skattemæssige afskrivninger, nedskrivning på varelager og henlæggelser til investeringsfonds. Jeg vil imidlertid

[Ministeren for skatter og afgifter]

ikke afvise, at der ud over eksisterende regler under en eller anden form bør tages yderligere hensyn til visse former for underskud. Imidlertid giver fremskridtspartiets forslag anledning til en række betænkeligheder.

For det første vil det give meget store administrative vanskeligheder for skattemyndighederne, hvis skatteydere, der er undergivet progressiv beskatning, det vil sige alle fysiske personer, kan kræve, at op til 5 års tidligere indkomstopgørelser tages op til fuldstændig fornyet ansættelse. Dertil kommer, at der i forslaget er angivet adskillige valgmuligheder for adgangen til at tilbageføre underskuddet – det gør det ikke nemmere. Samtidig finder man det i forslagets bemærkninger ønskeligt, at de ændrede ansættelser også skal medføre ændring af socialindkomst og revision af indkomstbestemte ydelser. Det er derfor klart, at der er tale om et uhyre omfattende, meget kompliceret forslag, som selvfølgelig lader sig gennemføre i praksis, om end med meget store vanskeligheder.

Jeg finder det helt uacceptabelt, at forslaget ikke tager højde for uønskelig udnyttelse af tilbageføringsadgangen. Jeg stiller mig tvivlende over for, om forslaget tilgodeser de aktuelle behov. Jeg tænker især på erhvervsgrupper, der gennem en årrække har haft meget lave indkomster og endda negativ indkomst, f.eks. kriseramte landmænd. Der skal nok være en hel del personer her, der ingen eller kun ringe gavn ville have af den tilbageførselsadgang, der ligger i det foreliggende forslag.

Kort sagt mener jeg ikke, at omkostningerne provenumæssigt, administrativt og i øvrigt ved at gennemføre det foreliggende forslag vil stå i noget rimeligt forhold til dets gavnlige virkninger. Forslaget kan slet ikke, sådan som det påstås i bemærkningerne, erstatte eller på rimelig måde supplere den erhvervsfremmende politik, som regeringen og forligspartierne i fællesskab søger at gennemføre. Jeg skal derfor opfordre folketinget til at afvise fremskridtspartiets forslag.

Jeg vil dog gerne samtidig fremhæve, at regeringen i øjeblikket overvejer, hvordan man eventuelt gennem skattereglerne kan tage mere hensyn til især erhvervsdrivende, der har underskud som følge af en høj rentebyrde. Disse overvejelser er ikke tilendebragt. De kan ikke uddybes i dag, men de vil for-

mentlig blive tilendebragt i løbet af meget kort tid.

Bakholt (S):

Det er jo en ret voldsom udvidelse, fremskridtspartiet her foreslår, i forhold til det, man tidligere har fremsat forslag om, når det drejer sig om at føre skattemæssige underskud tilbage.

Der er jo i vores skattelovgivning nogle muligheder for at udjævne indkomsterne, og det er for os i socialdemokratiet meget betænkeligt at gå så langt, som fremskridtspartiet her agter at gøre. Skatteministeren har været inde på, at det vil medføre en række problemer, og det er vi meget enige i. Det vil medføre en masse administration, og det kan jo nok undre, at et parti, som har sagt, at det vil bekæmpe papirnusseriet, nu kommer med et forslag, der i hvert fald vil øge det ganske væsentligt.

Man kan også lægge den retfærdighedsbetragtning til grund, når man skal overveje et sådant forslag, at man skal være klar over, at når man udvider mulighederne for at udjævne indkomster for folk, der har svingende indkomster, så er der andre, der må betale, og de, der må betale, er altså dem med de faste indkomster.

Alt i alt må vi sige, at vi ikke kan støtte det forslag, fremskridtspartiet her har fremsat.

Anders Poulsen (V):

I modsætning til skatteministeren og socialdemokratiets ordfører synes jeg egentlig, at dette forslag er rimelig godt. Dermed være ikke sagt, at det er godt nok, at det er det rigtige, men jeg synes som sagt, at det er rimelig godt. Det er egentlig også som plukket ud af venstres dynamiske erhvervsskattefor-slag, som vi tidligere har fremlagt.

Jeg synes derfor, der er god grund til at undersøge muligheden for at udjævne indkomsterne, også ved at tage den mulighed i betragtning, at man kan tilbageføre et sådant underskud. Det er nemlig rigtigt, at fremførelsesmuligheder ikke er nok til at give den tiltrængte, mere rimelige udligning af skattebyrden for de skatteydere, der har svingende indkomster og positive/negative indkomster. Skulle man gå længere ind på det problem, der ligger i svingende indkomster, så vil jeg

[Anders Poulsen]

tillade mig at henvise til det tidligere fremsatte forslag fra venstres side om en konjunkturudligningsfond.

Men nu er der altså det både ved fremførelse af underskud og tilbageførelse af underskud, at der er nogle problemer knyttet til begge metoder. Det hænger bl.a. sammen med personfradragsgrensene. Det hænger bl.a. sammen med, at et underskud har en lavere værdi, når det bringes til fradrag, hvis man kommer 4-5 år frem i tiden. Derfor er ingen af disse to ting nok til at imødegå de problemer, der er i erhvervslivet i øjeblikket.

Derfor har venstre udarbejdet og vil fremsætte forslag om det, vi kalder »negativ skat«, specielt vedrørende de skattemæssige afskrivninger, altså en mulighed for udbetaling af skatteværdien af de skattemæssige afskrivninger, der bringer indkomsten under personfradragsgrensen, og fremførelsesmulighed/tilbageføringsmulighed, kombineret med negativ skat specielt på afskrivningsområdet. Det mener jeg vil give en rimelig løsning af det problem, dette forslag meget rigtigt peger på.

Derudover kunne der være grund til at sige, at den øjeblikkelige, næsten uhyggeligt vanskelige situation, dansk erhvervsliv befinder sig i, gør det relevant at tale om en negativ skat af alle omkostningsarter, indført som en midlertidig ordning, som en slags kriseforanstaltning. Jeg forstod, at det var det, skatteministeren var lidt inde på til slut i sit indlæg, og jeg forstår, at skatteministeren også har været inde på dette på en konference i går, den såkaldte Kurs 82-konference, hvor ministeren omtalte begrebet »negativ skat« på alle omkostningsarter mere dybtgående, end han gjorde her.

Nu er det jo sådan, at ministeren sidder i en forholdsvis stærk klemme fra de økonomiske ministre, og derfor var skatteministeren, så vidt jeg forstår på pressen, i går nødt til at sige, at regeringen også i 1982 vil fastholde det samlede skatte- og afgiftstryk. Ministeren har altså ingen penge at gøre godt med i denne forbindelse. Så synes jeg nok, at der kan være grund til at spørge ministeren, hvor han så vil skaffe pengene fra til det. Det forstod jeg at man også var inde på på den pågældende konference, og ministerens udtalelser ved den lejlighed har affødt gisninger i pressen om forhøjelse af momsen.

(99)

Derfor vil jeg gerne spørge skatteministeren: hvad ligger der til grund for de gisninger, som er fremkommet på baggrund af de udtalelser, skatteministeren har været fremme med i går? Er der noget fra regeringens side om forhøjelse af momsen til at finansiere disse ting, skatteministeren her meget kort var inde på?

Gammelgaard (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Hagen Hagensen, ikke kan være til stede, skal jeg fremsætte nogle bemærkninger til det foreliggende lovforslag.

Det konservative folkeparti går ind for tanken om ret til tilbageførsel af underskud med skattemæssig virkning. En skattemæssig periodeafgrænsning på årsbasis er ikke rimelig. Det virker særlig urimeligt i ustabile tider, hvor udsving i indtjening oftere forekommer.

Skattetilsvaret bør svare til indtjening set over en længere periode. Det ujævne indtægtsforløb bør ikke beskattes anderledes end det jævnt, ligeligt fordelte indtægtsforløb. Det er ikke nok, at underskud kan fremføres til fradrag i kommende år. Det kan være af afgørende betydning for en erhvervsvirksomheds eksistens og overlevelsesmulighed, at regulering og udjævning sker her og nu. Derved kan der blive mulighed for stabilisering og fortsat produktion med bevarelse af arbejdspladser og også mulighed for en ny investering.

Betalingsstandsninger og konkurser og andre gældssaneringer og tvangsauktioner i by og på land kan modvirkes ved ret til tilbageførsel af underskud og dermed tilbagebetaling af skatter. Ordningen må omfatte alle, uanset om virksomheden er et selskab eller personligt ejet.

Det konservative folkeparti vil positivt medvirke i et udvalgsarbejde for at få gennemført ret til tilbageførsel af underskud med skattemæssig virkning i den mest hensigtsmæssige form. Det vil give mange virksomheder overlevelsesmuligheder, og det er der behov for, både af hensyn til erhvervsudøvere og til dem, der er beskæftiget i virksomhederne, og dermed for hele vort samfund.

Askjær Jørgensen (FP):

[Askjær Jørgensen]

Der findes partier her i folkettingen, der snakker meget om, at de er ulykkelige over, at vi i det danske samfund har mange arbejdsløse. Og så kan man nu høre de samme partier, snakkepartierne, snakke og snakke og snakke uden at gøre noget konkret. De kan ikke andet end kritisere, når der kommer nogle partier, som vil gøre det lidt lettere for erhvervslivet og medvirke til, at folk har et job.

Vi har folk herinde, der har en masse gode hensigter, der vil en hel masse på sundhedsområdet, vil gøre en hel masse for folkepensionisterne, vil en hel masse på undervisningsområdet, de vil øse penge ud til højre og venstre. Men de samme folk glemmer, at hvis vi skal have noget at øse ud af til det ene og til det andet, så skal vi holde liv i det erhvervsliv, som skal skaffe midlerne til den sociale sektor, sundhedssektoren, folkepensionen og det hele. Hver gang vi snakker om forslag, der skal gøre det lidt lettere at drive erhvervsvirksomhed her i landet, så snakker vi samtidig om at gøre det bedre for folkepensionister, for de arbejdsløse, for undervisningssektoren, ja, kort sagt, det er det danske samfunds borgere, vi vil gøre det bedre for, når vi taler om at gøre det bedre for erhvervslivet.

Det er trist, at vi skal have en socialdemokratisk minister, der nærmest kun har hånlige ord tilovers for de partier, der vil gøre det bedre for erhvervslivet. Den socialdemokratiske regering udslynger påstande om, at den gør det bedre for erhvervslivet, den gennemfører den ene selektive støtteordning efter den anden. Men samtidig kan man læse i dagspressen, at en kredslæge i det vestjyske skriver om et selvmord hvert andet døgn inden for dansk landbrug. Det er på baggrund af en lovgivning, som socialdemokratiet har hovedansvaret for, men som i masser af tilfælde er vedtaget med stemmer fra venstre, konservative, radikale med flere uansvarlige partier.

Prøv at gå ud at tale med de mennesker, der har prøvet at gå konkurs, hr. skatteminister. Prøv at være en lille smule menneskelig, og prøv at se på, om det så ikke var rimeligt at være en lille smule positiv over for de partier, der kæmper for at holde liv i flest mulige produktionsvirksomheder. Det er jo produktionsvirksomhederne, der skal skabe betingelserne for, at både ministerens embeds-

mænd og ministeren selv og alle vi andre kan få vores lønninger for at være politikere og for at være ansat i den offentlige sektor.

Det er betingelserne for produktionssektoren, der er det alt-, alt-, altoverskyggende i dagens Danmark, og derfor er det skammeligt, at vi skal stå model til socialdemokratiske ordførere og socialdemokratiske ministre, der nærmest kun har hånlige betragtninger tilovers for os, der kæmper for at komme igennem med at gøre noget for den danske produktionssektor. Det er trist, at det er således. Hvornår får vi dog socialdemokraterne til at fatte, hvordan tingene hænger sammen?

Kalnæs (SF):

Da vores partis ordfører, hr. Rahbæk Møller, ikke kan være til stede, skal jeg kort fremsætte nogle synspunkter.

Socialistisk folkeparti kan ikke tilslutte sig dette forslag. Vi vil ikke afvise, at der kan være grund til at give mulighed for en begrænset adgang til at tilbageføre underskud i forbindelse med, at man laver en samlet ændring af virksomhedsbeskatningen. Men som en isoleret foranstaltning, som det er foreslået her, må vi gå imod det.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan ikke støtte forslaget, og det kan vel ikke overraske nogen, eftersom jeg vist 2 gange tidligere om nøjagtig det samme forslag har måtte stå op og sige, at jeg synes ikke, det er noget godt og gennearbejdet forslag.

Man kan naturligvis anlægge de betragtninger, at erhvervslivet skal have en længere årrække at udligne sit underskud over, det kan der ligge noget rigtigt i, men jeg kan ikke se andet, end at indføre det i det danske skattesystem, der er så kompliceret i forvejen, med 3 satser osv., må føre til en enorm mængde skriverier og udregninger og diskussion frem og tilbage. Derfor tror jeg ikke, at den model, fremskridtspartiet har opbygget, overhovedet kan praktiseres i vort system.

Dertil kommer, at der jo mellem en række partier, som i disse år tager ansvaret for at hjælpe Danmark ud af den økonomiske krise – det er efter min mening for få af folketingets partier, og fremskridtspartiet har jo aldrig meldt sig mellem dem – føres forhandlinger om foranstaltninger, der bl. a. vil gribe ind i erhvervslivets beskatningsforhold. Ale-

[Bernhard Baunsgaard]

ne det er nok til, at jeg vil afvise forslaget, men jeg afviser det også, fordi det ikke er tilstrækkelig godt gennemarbejdet til at kunne passe ind i vores system.

Bollmann (CD):

Selv om vi kunne have sympati for hensigten bag forslaget, nemlig at lette på erhvervslivets skatteforhold, så må vi i CD være enige i de meget store betænkeligheder, der er fremført fra anden side, både af administrativ og af provenumæssig karakter. Det er jo, som andre har sagt, ingen hemmelighed, at der i majforliget er forudsat drøftelser om lettelse i erhvervsbeskatningen, og at der er indledt forhandlinger herom. Vi vil altså foretrække at afvente, hvad vi får ud af disse forhandlinger, hvad vi kan nå frem til, og derfor kan jeg ikke give tilsagn om at støtte fremskridtspartiets forslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi kan sige som tidligere lejligheder vedrørende forslag af lignende karakter helt tilbage til 1974, at vi kan have en vis sympati for forslaget, men vi tror stadig væk, at en mulighed for at føre underskud så langt tilbage vil have uheldige administrative konsekvenser.

Hvis jeg ikke husker meget forkert, var det netop en venstreminister, hr. Anders Andersen, der i sin tid sagde, at det var administrativt umuligt at føre underskud tilbage for personligt ejede virksomheder. Det kan godt være, at min hukommelse svigter, derfor er jeg nødt til at spørge venstre, om det ikke er korrekt. Hvis det nu var sådan, at det var hr. Anders Andersen, der i sin tid sagde, at det er en umulighed, hvori ligger det så, at venstre nu har fået en helt anden opfattelse af dette, og hvad er det for nye ting, venstre har fremført, som kan berettige til, at man har ændret standpunkt på dette område? Men vel, det forudsætter, at min hukommelse på det punkt er rigtig.

Vi ønsker selvfølgelig ikke, som hr. Askjær Jørgensen sagde, blot at være et snakkeparti. Jeg ved ikke, om det er os, det var møntet på. Vi ønsker derimod at handle. Det har vi prøvet på i mange år. Man kan jo altid diskutere, hvem der har snakket mest, hvem der har snakket mindst, og hvem der har fået mest gennemført. Jeg ved ikke, hvor meget hr. Askjær Jørgensen har fået gennemført.

Men selvfølgelig kan vi se det ønskelige i, set fra erhvervslivets side, at få gennemført en mulighed for tilbageførelse af underskud; det vil være en fordel. Vi ser bare på de administrative konsekvenser. Derfor må vi, foreløbig i alt fald, indtil det er undersøgt nok en gang, afvise forslaget. Vi vil hellere koncentrere os om at handle, hr. Askjær Jørgensen, i stedet for bare at snakke heroppefra til erhvervsfolk uden at få noget igennem. Derfor søger vi med regeringen at forhandle om på forskellige områder at få væsentlige ændringer igennem til lettelse for erhvervslivet og derimellem så sandelig da også en nivellering af erhvervslivets under- og overskud i de forskellige år.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal bekræfte over for hr. Arne Bjerregaard, at han har medvirket til gennemførelse af langt mere, end vi har, her i dette ting. Men hver eneste ting, hr. Arne Bjerregaard har medvirket til gennemførelse af, er noget, der har gjort det dårligere og dårligere, det er alt sammen noget, der har trukket i den forkerte retning. Derfor er alle de handlinger, hr. Arne Bjerregaard har medvirket til, nogle, som han skulle have undladt, så havde vi været i en langt bedre situation.

Vi har kun medvirket til noget, der har trukket i den rigtige retning, så derfor står vores regnskab langt bedre end hr. Arne Bjerregaards. Hr. Arne Bjerregaard snakker og snakker og snakker om alt det, han har fået gennemført. Hvis hr. Arne Bjerregaard vil bedyre her, at det har trukket i den rigtige retning, så skulle hr. Arne Bjerregaard ledsage skatteministeren ud og se på de mange konkurser og selvmord, som følger af det, hr. Arne Bjerregaard har fået vedtaget.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Til hr. Arne Bjerregaard, som stod her og var meget i tvivl om sin egen hukommelse, kan jeg sige, at det ganske rigtigt var Anders Andersen, der fremsatte betænkeligheder ved en tilbageførselsregel for så vidt angår personligt ejede virksomheder.

Det, jeg sagde i mit første indlæg, var, at vi under udvalgsarbejdet gerne vil være med til at undersøge muligheden for også at ind-

[Anders Poulsen]

føre en tilbageførselsregel for personligt ejede virksomheder. Det nye, der kunne være i det, er, at vi har fået et bedre erfaringsgrundlag nu, end vi havde på daværende tidspunkt. Der er nemlig en analog regel inden for dødsbobebskatningen, den såkaldte carry back-regel, som vi udmærket kan trække nogle erfaringer fra.

Derfor synes jeg, det er meget relevant at undersøge under udvalgsarbejdet om dette forslag, hvilke muligheder der er for tilbageførsel, også for så vidt angår personligt ejede virksomheder.

Flygaard (DR):

Der er et gammel mundheld, der hedder »Viel Geschrei und wenig Wolle«. Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger til fremskridtspartiets ordfører. For det første en bemærkning om besparelser.

Når man nu taler så stærkt om alle de selvmord, der er inden for erhvervslivet, og det er meget beklageligt, det vil jeg skrive under på, så vil jeg gerne komme med den tilføjelse, at hvis fremskridtspartiet fik magt, som det havde agt, og gennemførte besparelser i en størrelsesorden af 80-90 mia kr., så var der nok adskillige, der ville tage billetten ved sådanne forslags gennemførelse.

Jeg vil yderligere gerne sige til orientering for fremskridtspartiets ordfører, at han er ikke ansat i det offentlige, han får vederlag som folketingsmedlem. Det gør pokker til forskel.

Retsforbundet kan i øvrigt ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovfor-
slag. Vi synes, det i administrativ henseende er helt uhensigtsmæssigt, at man har regler om at føre frem eller føre tilbage. Vi mener ud fra et administrativt synspunkt, at det er langt nemmere, hvis det er således, at den kontante erlæggelse i form af en negativ skat finder sted i det år, hvor underskuddet rent faktisk er. Det kan vel i første omgang give nogle likviditetsmæssige problemer, men på lang sigt vil det efter vores opfattelse klart udjævne sig, for så bliver der jo også mindre at trække fra på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

De forkerte konklusioner, hr. Flygaard kommer til, beror alene på, at hr. Flygaard

endnu ikke har forstået, at hver gang det offentlige forbruger 1 mia kr., stiger det private erhvervslivets omkostningsniveau med et tilsvarende beløb. De to ting hænger nøje sammen. Når vi ønsker at reducere det offentlige forbrug med 80 mia kr., nedsætter man dermed helt automatisk erhvervslivets omkostningsniveau med tilsvarende beløb. Det bliver selvfølgelig lettere at være erhvervsdrivende, hvis man får en sådan reduktion i omkostningerne. Det ved jeg at hr. Flygaard ikke har forstået endnu. Jeg tror heller ikke, jeg kan få hr. Flygaard til at forstå det. Det er der så ikke noget at gøre ved.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg skal kort sige, at det er ikke et forståelsesmæssigt spørgsmål. Det er simpelt hen et spørgsmål om, hvilken stilling eller holdning man har til, hvorledes samfundet skal være indrettet. Der er ingen, der skal fortælle mig, at man på no time faktisk er i stand til at vende hele samfundet på hovedet.

Glistrup (FP):

Nej, hr. Flygaard, det er et spørgsmål om to andre ting: dels om man er meget nærsynet, sådan som retsforbundet er, eller om man lægger vægt på, at ordet holdning betyder noget andet end det, som hr. Flygaard tidligere sagde, nemlig ordet stilling. Det er stillingen i samfundet, der kan begrunde, at hr. Flygaard kan afvise dette forslag med den begrundelse, han gav, da han sagde: nå ja, men det er jo kun et spørgsmål om, hvordan det virker på kortere sigt; hvis man ikke kan få det underskud ført tilbage, så kan man køre det frem, og så er det jo kun et likviditetsmæssigt problem. Ja, det er rigtigt for den gruppe her i samfundet, der er ansat i den offentlige sektor, men det er ikke rigtigt for dem, som vi her beskæftiger os med, nemlig de erhvervsvirksomheder, som har det store underskud, for for dem gælder det: »In the short run we are all dead«. De kan ikke bare sige: nå ja, men så får vi fornøjelsen af det senere. I hvert tilfælde for masser af virksomheder, der beskæftiger arbejdere direkte eller som leverandører eller underleverandører, kan man ikke bare sådan henvise til, at hvis de ikke kan få lov til at modregne med det samme og få en skattegodtgørelse, så kan

[Glistrup]

de bare vente, indtil de kan få fradraget i 1985 eller 1986 eller noget lignende, for så er simpelt hen de arbejdspladser gået fløjten, som de pågældende ellers kunne have opretholdt. Så er den samfundsøkonomiske skade sket.

Hr. Arne Bjerregaard morede sig meget med at påpege, at der var to venstrefolk, der havde forskellige meninger, men de har dog trods alt forskelligt efternavn, hr. Anders Poulsen og hr. Anders Andersen. Det var da meget morsommere, hvis man endelig skal tale om forskellige meninger, at tale om hr. Bernhard Baunsgaard, der vel nok var den hårdeste i sin kritik af dette forslag. Han sagde, at det er fuldstændig teknisk umuligt og uigennemførligt, det, som man siger her. Den teknik, den model, der er anvendt, er ordret den samme som den, vi finder i et par lovforslag, der tidligere er behandlet her i dette ting, nemlig nr. 108 af 28. november 1974 og nr. 194 af 2. april 1975, og det sidste af de to forslag, der bygger på præcis den samme teknik, har som forslagsstiller og ordfører for forslagsstillerne hr. Baunsgaard med fornavnet Bernhard. Derfor synes indvendingen nok at være opfundet i nogen grad til lejligheden.

Men det var jo ikke bare de radikale, der var ude, hvor isen ikke kunne bære. Det var hr. Bakholt også så ganske aldeles klart, når han kommer og siger, at den virkning, man får af at give lempelser, som omhandlet i dette forslag her, er, at så må de andre, som er fastlønnede, betale så meget mere, for de skal betale for de lempelser, disse mennesker får. Kan hr. Bakholt da ikke forstå, at det er et forslag om at få større produktion, større indtægt i samfundet? Det er et forslag ikke om provenutab, men om provenuforøgelse, fordi virksomhederne får lov til at overleve, arbejdspladserne får lov til at bestå, lønningerne får lov til at fortsætte på de arbejdspladser, der er tale om. Det er ikke et forslag, hvor man tager fra nogle for at give til andre. Det er et forslag om, at samfundet bliver rigere, samfundskagen bliver større. Derfor er der intet indhold i den indvending fra hr. Bakholt's side.

Hvis det skulle have været rigtigt med denne meget statiske betragtning, som hr. Bakholt anvender, er det jo simpelt hen, fordi de mennesker, der får deres indtægt lige- ligt fordelt, f. eks. tjener 120.000 kr. eller på

det lag hvert år 10 år i træk og derigennem 1,2 mill. kr., i øjeblikket får en særfordel fremfor den, der måske tjener 1,5 mill. kr. det ene år og derefter i de følgende 9 år har sammenlagt minus 300.000 kr. Det er den forskelsbehandling, der simpelt hen er så skingrende uretfærdig under alle omstændigheder – selv om hr. Bakholt havde haft ret i sit principielle synspunkt, hvad han altså ikke har.

Det, som man navnlig har hakket på fra ministeren og nedefter i talerrækken, har været, at man siger, der er nogle gevaldige administrative konsekvenser og besværligheder forbundet hermed. Der er ikke nogen som helst administrativ vanskelighed forbundet med dette forslag. Det er simpelt hen decideret usandt. Der har heller ikke været én eneste ordfører, der har kunnet påpege én eneste administrativ vanskelighed – heller ikke igennem de efterhånden 5-6 år, vi har behandlet denne model. Det er helt forkert at sige, som f. eks. ministeren og hr. Bernhard Baunsgaard gjorde, at det forhold, at vi har en progressiv beskatning, altså tre forskellige skatteprocenter op igennem, skulle gøre det svære, når man skal nedsætte. Vi har masser af tilfælde, hvor en mand f. eks. først er blevet ansat efter, at han skulle have en indkomst på 92.000 kr., og så skal man foretage en forhøjelse, svarende til at han i stedet for tjener 192.000 kr. Det volder ikke nogen som helst administrative vanskeligheder. Det kan nok volde vanskeligheder for manden at betale skatten, det er en helt anden ting, men administrativt volder det ikke nogen som helst vanskeligheder at foretage sådanne ændringer under et progressivt skattesystem, selv om man kommer til at passere de grænser, hvor man hopper fra den ene beskatningsprocent til den næste beskatningsprocent. Ministeren brugte udtrykket, som om det var særlig drastisk, at der skulle ske en helt ny ansættelse. Det er jo det, der sker i hundredtusindvis af tilfælde ud over Danmark, at man foretager helt nye ansættelser, nemlig når man foretager forhøjelser hos skattevæsenet med tilbagevirkende kraft.

Man var inde på at kritisere – det var også hr. Bakholt, der talte en del om det – at det var en gevaldig udvidelse fra 2 år til 5 år. Trods alt er det jo således, at skattevæsenet har nogenlunde tilgængeligt materiale fra de sidste 5 års skatteansættelser. Det er teknisk

[Glistrup]

så uhyre let, at det tager mindre end et minut, når man har fået fastlagt, at der i indkomsten f. eks. fra 1979 skal ske en nedsættelse med 100.000 kr., at konstatere, hvor meget så nedsættelsen skal gå ud på. Der er altså ikke nogen som helst administrative problemer forbundet med det – modsat det, som jeg forstod at ministeren overvejede, med specielle virksomhedsbeskatninger eller negativ indkomstskat, eller hvad der nu var tale om.

Det andet hovedargument, som man forsøgte at køre igennem fra de andre partiers side, var, at man henviste til, at der ville være et kolossalt provenutab. Jeg bestrider altså, at man, hvis man vil gøre det rigtigt op, overhovedet havner i noget provenutab. Der må ganske klart være tale om en provenugevinst, fordi man holder produktive virksomheder i gang her i samfundet. Men hvis man endelig vil tale om provenutab, så har vi jo ikke fået nogen som helst antydning af, hvor ministeren mener det provenutab ligger, og hvordan han med anvendelse af et tilsvarende skatteprovenu vil kunne gavne beskæftigelsen tilsvarende her i dette land.

Endelig var der en argumentation, som ministeren var inde på. Han sagde – og det kan man jo altid sige i en skattedebat; og det er et argument, specielt socialdemokrater elsker at fremføre – at forslaget, som det ligger her, ville kunne føre til, ministeren sagde »uønskellige udnyttelser«. Man kan selvfølgelig altid diskutere, hvad der er ønskeligt, og hvad der er uønskeligt, men argumentet må bunde i, at der er andre ting i skattelovgivningen, som ministeren ikke synes om. Men så er det da disse andre ting, han skal rette. Jeg ved da godt, at ministeren f.eks. ikke kan lide, at man har rentefradragsret, for at tage det som eksempel. Det er uønskeligt, når en landmand f.eks. får en vældig rente til foderstofforeningen, som han kan trække fra. Det er jo det, der vil ske i det typiske tilfælde. Efter vort forslag kan landmanden redde sin virksomhed ved, at han kan få tilbagebetalt den skat, som han betalte for meget, dengang landbruget endnu ikke var ødelagt, altså med andre ord i perioden før hr. Niels Anker Kofoeds ministerperiode – og det ligger jo inden for disse 5 år. Det er jo det, vi forsøger at sigte efter. I de tidligere år kunne landmænd dog trods alt tjene ganske gode penge. Vi foreslår, at de nu som følge af, at de med

den politik, der i mellemtiden er ført, ikke tjener særlig mange penge, kan få skatterne tilbagebetalt. Når ministeren mente, at de 5 år ikke ville være nok for kriseramte landmænd, så tror jeg, han i vidt omfang ikke har ret. Men vi kan da glimrende diskutere at gå tilbage i en 10 års eller en 20 års periode, hvis det er det, ministeren mener. Så er han imidlertid i modstrid med sit eget partis ordfører, der fandt det betænkeligt, at vi var gået fra 2 år op til 5 år. Om det skal være 5 år, 7 år eller 9 år, det er fremskridtspartiet særdeles imødekommende med henblik på at føre forhandlinger om, hvis ministeren ikke mener, at de 5 år er tilstrækkeligt for virkelig at hjælpe de kriseramte landmænd.

Dette forslag – modsat alt det, man har diskuteret her sommeren igennem – har den gevaldige fordel, at det hjælper de erhvervsdrivende her og nu og med det samme. Uden mindste administrative besvær bevirker det, at man simpelt hen kan få bevaret arbejdspladser, man sender ikke virksomheder på tvangsauktion og får administrativt besvær på dommerkontorerne, i sociale bistandsforvaltninger og eventuelt i kirkegårdsforvaltningerne, men man får tingene løst med det samme her og nu. Det er virkelig at foretrække fremfor de spekulationer, regeringen har gjort sig sommeren igennem, og som der åbenbart ikke kommer noget ud af.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne sige to ting til hr. Glistrup.

For det første er jeg ikke nærsynet, jeg er langsynet. Derfor vil jeg meget nødig under fremskridtspartiets sygehusbehandling.

Dernæst vil jeg gerne sige, at det, jeg har givet udtryk for omkring underskudsproblematikken, er simpelt hen det forhold, at man bør indføre en negativ skat i det år, man har underskuddet. Selv hr. Glistrup bliver vistnok nødt til at indrømme, at det er en nemmere administration end at gå nogle år tilbage.

Jeg var i øvrigt meget overrasket over, at hr. Glistrup mente, at skattesystemet var så effektivt indrettet, at det kun drejede sig om et minut eller to, før man havde det beregnet. Hr. Glistrup bliver vel nødt til at indrømme, at der kan have været andre følger-virkninger af den pågældende skatteansættel-

[Flygaard]

se 2, 3, 4 eller 5 år tilbage, som man vel ikke bare sådan kan lade passere uden videre.

Retsforbundet går ind for den tankegang, at man skal indføre en negativ skat i det år, hvor man har den negative indkomst. Jeg tror nok, man må erkende, at det er den allernemmeste måde set ud fra et administrativt synspunkt.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Jeg skal da meget gerne komme med en tilståelse over for hr. Glistrup. Jeg har meget svært ved at forstå den meget specielle fremskridtsøkonomi, som hr. Glistrup har gjort sig til talsmand for nu i mange år. Jeg tror ikke, jeg er alene om det. Det, jeg gjorde mig til talsmand for, var, at hvis man skal give skattelettelse til nogle, så er der altså andre, der må betale, hvis man skal fastholde det samme provenu.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hvis hr. Bakholt har svært ved at forstå det, han kalder den meget specielle fremskridtsøkonomi, så kan vi andre forsikre, at vi efterhånden på vor krop har følt, hvad den meget specielle socialdemokratiske økonomi går ud på; det er arbejdsløshedsrekord, det er underskud, det er ågerrenter, det er tvangsauktioner, det er konkurser, og det er betalingsstandsninger. Det har vi da set helt sort på hvidt.

Hr. Bakholt har netop fat i det, der er kernen i socialdemokratiets misforståelse. Man tror, at det samlede provenu skal udskrives på en statisk indkomst, på den samme indkomst. Men dette er et forslag, der vil forøge de samlede indkomster i samfundet, og derfor vil provenuet blive større, samtidig med at de pågældende mennesker, der altså bevarer virksomhederne, opnår at få det fradrag, der er tale om.

Med hensyn til hr. Flygaards øjne var det ikke biologisk, jeg bedømte dem, det var politisk, og det er åbenbart, at man både kan være nærsynet og langsynet på samme tid.

For hver evig eneste borger i dette land er der en liste henne på kommunekontoret, hvor der står, at i 1980 er han ansat til den og den indkomst, i 1979 til den og den ind-

komst, i 1978 til den og den indkomst. Hvis der f. eks. i 1980 og 1979 er negative indkomster og der så står, at i 1978 er han ansat til plus 112.000 kr. og nu har han en negativ indkomst på 30.000 kr., ja, så skal man sige: 112.000 kr. minus 30.000 kr., det er 82.000 kr. Man skal intet andet gøre, det er hele administrationen. Jeg vover at påstå, at i hvert tilfælde folk uden for retsforbundet kan sige 112 minus 30 og regne det regnestykke ud inden for mindre end 1 minut. Andet og mere er der overhovedet ikke i dette. Der er ikke nogen som helst administrative besværligheder, hvorimod den negative indkomstskat forudsætter, at man venter, til indkomståret er forløbet færdigt. Så kan man udbetale til mandens konkursbo i stedet for at udbetale til at redde arbejdspladser. Derfor er den negative skat ikke løsningen på disse problemer.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg kan forså, vi har et forskelligt syn på både nærsynethed og langsynethed, så det skal jeg lade ligge. Men det overrasker mig en lille smule, hvis hr. Glistrup faktisk med sine sidste udtalelser mener, at man kan begynde at trække fra for skatteår, der ligger forud for indeværende skatteår, og så i løbet af nogle ganske få minutter få et resultat, når han angriber vort forslag for, at man ikke kan gøre op, før det pågældende skatteår er gået.

Jeg går ud fra, at hr. Glistrup enten har begået en fortalelse eller ikke har, om man kan sige det sådan, tænkt sagen helt igennem. Det ligger da helt klart, at hvis man skal have en lempelse for 1981 på baggrund af den indkomst, der er, så kan denne ikke blive beregnet, før 1981 er gået, uanset om man benytter hr. Glistrups metode eller den metode, jeg ønsker, nemlig at operere med en negativ skat for 1981. Og så siger jeg: denne metode foretrækker jeg fremfor at have noget både papir- og skattenusseri med at føre tilbage til de tidligere år.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ja men det er netop dér, hr. Flygaard farer vild i det tekniske. Han har helt ret i, at med

[Glistrup]

hans model med negativ skat skal man vente, indtil virksomheden er død. Men med henblik på at ændre i forskudsregistreringen – det er jo det, der her er tale om – er det en fuldstændig daglig igennem 11 år velindarbejdet procedure på skattekontoret, at man kan gå hen og sige: all right, jeg er forskudsregistreret til plus 200.000 kr.; nu er det sådan, at jeg i stedet får plus 80.000 kr. Det ekspederes over skranken. Hvis man i stedet for siger: nu har jeg i stedet for minus 80.000 kr. – så kunne det ekspederes over skranken med tilføjelse af de 17 sekunder, det tager at regne ud, hvor meget man så skal have tilbagebetalt f. eks. for 1979. Det sker løbende med det samme.

Det er anderledes med negativindkomstskattemodellen, som vi kender den fra retsforbundet. Nu må man jo indrømme, at retsforbundet glæder os jo ikke med at udforme sine tanker præcist og detaljeret, så de virkelig kan vurderes, men kommer bare med sådan nogle strøtanker i almindelige kronikker eller beslutningsforslag, eller hvad man nu kalder det. Derfor er det sværere at være helt sikker på, hvad det i grunden er, retsforbundet mener. Men som retsforbundets beslutningsforslag ligger, så hjælper det ikke en døjt på den hastige deroute, som man i kraft af den socialdemokratiske politik har i store dele af det danske erhvervsliv.

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Jeg synes ikke, der er nogen grund til at forlænge den ellers meget interessante debat. Jeg har haft lejlighed til at konstatere, at det, der er administrativt besværligt, er det, hr. Glistrup ikke har foreslået, mens det, der er administrativt let, er det, hr. Glistrup har foreslået – i hvert fald efter hr. Glistrups egen opfattelse. Det er ikke en opfattelse, jeg kan dele. Jeg er i meget højere grad enig i de synspunkter, der åbenbart også tidligere har været fremført af hr. Anders Andersen fra denne talerstol.

Hvis man havde holdt sig til at kommentere det, jeg faktisk har sagt i denne debat, og det, jeg faktisk sagde i går, havde det næsten ikke været nødvendigt for mig at gå på talerstolen, men da der er et par misforståelser, skal jeg lige rette dem.

Hr. Glistrup havde forstået nogle af mine bemærkninger her i dag sådan, at jeg mente, at løsningen i højere grad var at forlænge tilbageføringsperioden. Det lå der ikke i mine bemærkninger, overhovedet ikke. Det, jeg har sagt i går – det er en kommentar til hr. Anders Poulsen – er, at regeringen også blandt mange andre spørgsmål overvejede de tanker, som fra landbrugsside har været fremført om negativ indkomstskat. Det er ikke udtryk for, at jeg har accepteret noget forslag eller nogen ubegrænset idé om negativ indkomstskat, men det er overvejelser, der gøres i disse dage og uger. Mere kan der ikke siges om det, mere er der ikke sagt om det i går.

Når jeg på et møde i går som så mange andre steder har fastslået, at det er regeringens faste politik, at vi ikke ønsker nogen stigning i de samlede skatters og afgifters tryk på befolkningens indkomster fra 1981 til 1982, så har jeg ikke haft nogen som helst tilskyndelse til, interesse i eller anledning til at kommentere forskellige debatdeltageres interessante spådomme om, hvornår momsens skulle forhøjes. Det indgår ikke i nogen overvejelser. Det må jeg næsten sige til hr. Anders Poulsen, for at han ikke skal tage tavshed til indtægt for et andet synspunkt, som jeg ikke har haft.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne sige til hr. Glistrup, at selv om man anlægger det synspunkt, som hr. Glistrup gør, at man kan få ændret sit forskudsskema – jeg forstod fra en positiv til en negativ indkomst – så ændrer det intet i de principielle betragtninger, jeg har gjort gældende.

Må jeg i øvrigt om retsforbundets forslag til en indkomstskattereform sige, at det er rigtigt, at det i formen er fremsat som et beslutningsforslag, men det var et særdeles omfattende beslutningsforslag ledsaget af ganske fyldige bemærkninger, således at det absolut – så kan man være enig i de fremførte synspunkter eller ej – fremstod som et seriøst bud på en indkomstskattereform.

Jeg vil gerne spørge hr. Glistrup: hvilke andre partier, herunder fremskridtspartiet, har fremsat en samlet plan til en indkomstskattereform?

Tredje næstformand (Arentoft):

Jeg vil gerne spørge, om der er ordførere, der ønsker ordet i anden omgang – af hensyn til taletiderne, så vi ikke behøver fortsætte med korte bemærkninger. Jeg beder ordførere, der ønsker ordet i anden omgang, melde sig.

Glistrup (FP):

Hr. Flygaard stillede mig et direkte spørgsmål, nemlig hvilke andre partier end retsforbundet der har fremsat et samlet forslag til en indkomstkattereform. Det er jo et af den slags spørgsmål, som logisk ikke lader sig besvare, da retsforbundet ikke har fremsat noget forslag, men er kommet med nogle løse strøtanker.

Derimod har fremskridtspartiet fremsat et fuldstændig detaljeret forslag, hvor vi i alle detaljer har påpeget, hvordan vi mener indkomstkatten skal ændres, og det er gjort i præcise lovparagraffer. Ellers skal vi tilbage til 1953 og 1955, da gjorde henholdsvis venstre og socialdemokratiet det samme.

Flygaard (DR):

Jeg kan ikke huske omfanget af retsforbundets beslutningsforslag, men jeg mener at erindre, at det havde et omfang af cirka 24 sider, så hvis det skal være udtryk for nogle strøtanker, der ikke er nærmere defineret, må det også være en speciel fremskridtsopfattelse.

Men jeg skal selvfølgelig medgive, at retsforbundets beslutningsforslag til en indkomstkattereform er mere overskueligt og ikke tilnærmelsesvis fylder, hvad ændringsforslagene fra fremskridtspartiet fylder. Jeg tænker her specielt på ændringsforslagene til finansloven, der altid dukker op på et tidspunkt, hvor man reelt ikke kan nå at få dem set igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m. v. (Non-diskrimination af bilafskrivninger).

[Af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 15. Fremsat 7/10 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):**

Forslaget går ud på at ophæve afskrivningslovens regel om, at grundlaget for afskrivning på visse biler højst er 65.000 kr., selv om bilen har kostet mere – en begrænsning, der først og fremmest vedrører private personbiler. Den beløbsgrænse, der er indført, blev fastsat første gang i 1965 til 35.000 kr., den blev forhøjet i 1968 til 40.000 kr. og i 1976 til 65.000 kr. Der har altså været justeringer med jævne mellemrum.

Jeg mener, at de hensyn, der oprindeligt lå bag fastsættelsen af en grænse, stadig gælder. Derfor kan jeg ikke tiltræde fremskridtspartiets forslag om at fjerne grænsen, men vil gerne være med til at forhøje den.

Ervin Jensen (S):

Socialdemokratiet kan ikke gå ind for det foreliggende lovforslag om total ophævelse af begrænsninger af afskrivningsgrundlaget for private personbiler og for vogne, der anvendes som blandet driftsmiddel. Når man ser på den samlede økonomiske situation, er der ingen erhvervspolitisk fordel ved at ophæve grænsen. Dog må vi kigge på en regulering af grænsen på de 65.000 kr., idet sidste regulering skete i 1976.

Endvidere vil en gennemførelse af fremskridtspartiets lovforslag betyde et ret stort provenutab, som fremskridtspartiet i øvrigt ikke har turdet gætte på i bemærkningerne til lovforslaget.